

Työtaturmien määrä nousi vuonna 2022

48

Tapaturmavakuutuskeskuksen analyysi 30.3.2023

Työtapaturmien määrä nousi vuonna 2022

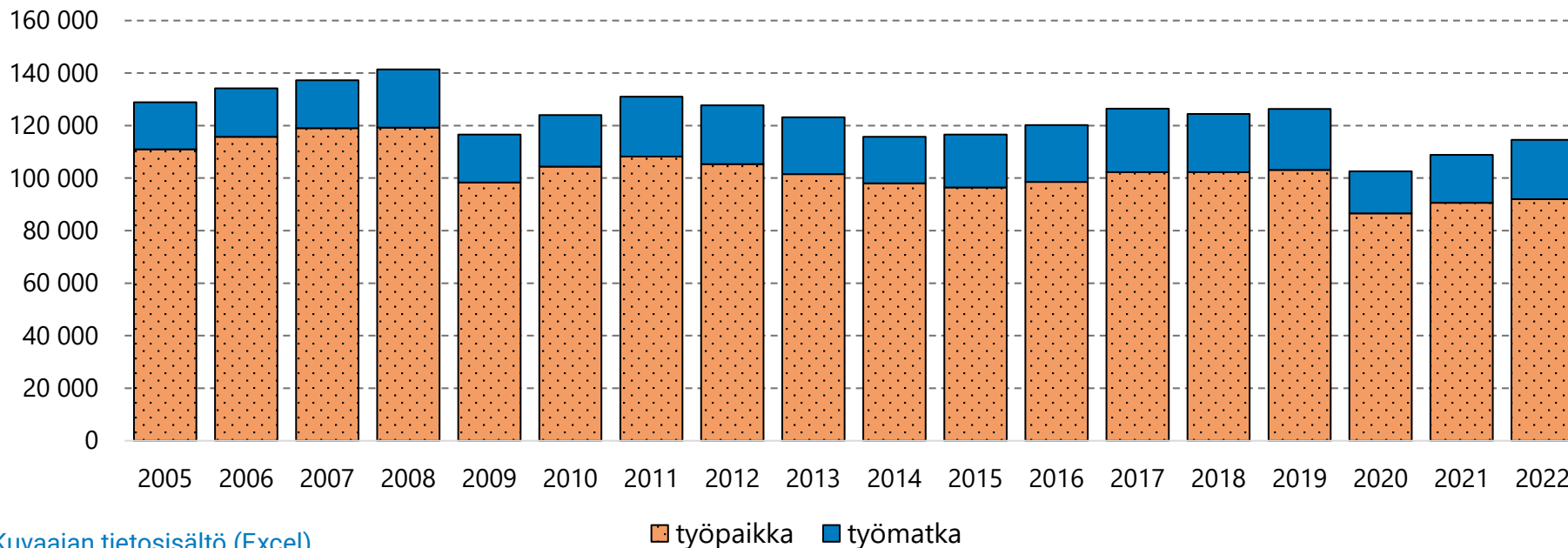
Vuonna 2022 sattui yhteensä 114 600 palkansaajien työtapaturmaa, joista 92 000 oli työpaikkatapaturmia ja 22 600 työmatkatapaturmia. Työpaikkatapaturmien lukumäärä nousi edellisestä vuodesta 1,6 % ja työmatkatapaturmien jopa 23,5 %. Työmatkatapaturmien lukumäärät ovat vaihdelleet merkittävästi viimeisten vuosien aikana lähinnä koronapandemiaan liittyneiden sulkutoimien ja sääolosuhteiden vuoksi. Viime vuoden kasvuun vaikuttivat kevään ja loppuvuoden liukkaat olosuhteet sekä työntekijöiden paluu koronavuosien jälkeen etätöistä takaisin työpaikoille.

Teksti: Janne Sysi-Aho ja Marja Kaari, Tapaturmavakuutuskeskus

Tässä julkaisussa käytetään vuoden 2022 osalta lopulliseen tasoon arvioituja ja pyöristettyjä lukumääriä. Työtapaturmien lukumäärä näyttää nousseen enemmän kuin vielä 2022 syksyllä ennustettiin. Palkansaajien työpaikkatapaturmien määrä nousi edellisvuoteen verrattuna 1,6 % ja työmatkatapaturmien lukumäärä jopa 23,5 %. Työpaikkatapaturmien taajuus eli korvattujen vahinkojen lukumäärä miljoonaa työtuntia kohden pysyi sen sijaan samana (26) kuin vuonna 2021.

Vuonna 2022 palkansaajille sattui 92 000 työpaikkatapaturmaa, kun vuotta aiemmin niitä sattui 90 587. Työmatkatapaturmia palkansaajille sattui 22 600, eli yli 4 000 tapausta enemmän kuin edellisvuonna (kuva 1). Työmatkatapaturmien määrä nousi huomattavasti, sillä runsaslumisen talven jäljiltä kevät oli liukas. Suuri osa työntekijöistä liikkui aiempaa vuotta enemmän työpaikoille, kun koronarajoituksia purettiin ja etätösuosituksia kevennettiin. Palkansaajien työmatkatapaturmien määrä oli vuonna 2022 koronapandemiaa edeltävällä tasolla.

Kuva 1. Palkansaajien työpaikkatapaturmat ja työmatkatapaturmat 2005–2022. Vuosien 2020–2022 lukumääräkehitys työtaturmien kokonaislukumäärissä näyttää samanlaiselta kuin talouden notkahduksen yhteydessä vuosina 2009–2011.

[Kuvaajan tietosisältö \(Excel\)](#)

Työtaturmien luvuissa ei näy notkahdusta, vaikka vuonna 2022 Venäjän kanssa käyty kauppa käytännössä pysähtyi ja monet yritykset lopettivat oman toimintansa Venäjällä. Myöskään taantumaennusteet eivät näytä vielä vaikuttaneen työtaturmien lukumääriin.

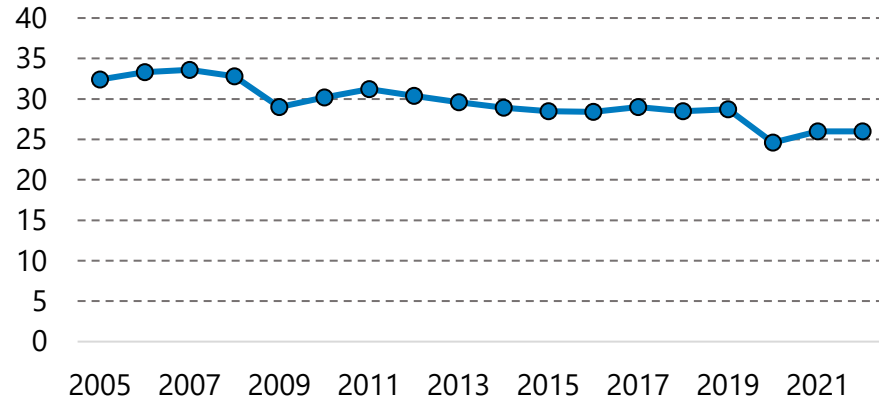
Palkansaajien työpaikkatapaturmien taajuus on ollut trendiltään loivasti laskeva (kuva 2). Vuodesta 2021 vuoteen 2022 taajuus on pysynyt samalla tasolla. Taajuus on vuosina 2020–2022 ollut alhaisempi kuin koronapandemiaa edeltävinä vuosina. Tällainen ilmiö on

tyypillinen taloudellisten kriisien yhteydessä: aikasarjoista voidaan todeta, että vahinkotaajuus on poikkeuksetta laskenut taantumissa, minkä jälkeen se on jäänytkin alemmalle tasolle.

Tässä julkaisussa käytetään vuoden 2022 osalta pyöristettyjä lukumääriä. Vuoden 2022 kertynyt tilastoaineisto on arvioitu viivettä kompensoivalla kertoimella lopulliseen tasoon sekä pyöristetty ylöspäin sekä työpaikka- että työmatkatapaturmien osalta.

Kuva 2. Palkansaajien työpaikkatapaturmien taajuus 2005-2022.
Yksikkö: työpaikkatapaturmaa per miljoona tehtyä työtuntia.

[Kuvaajan tietosisältö \(Excel\)](#)

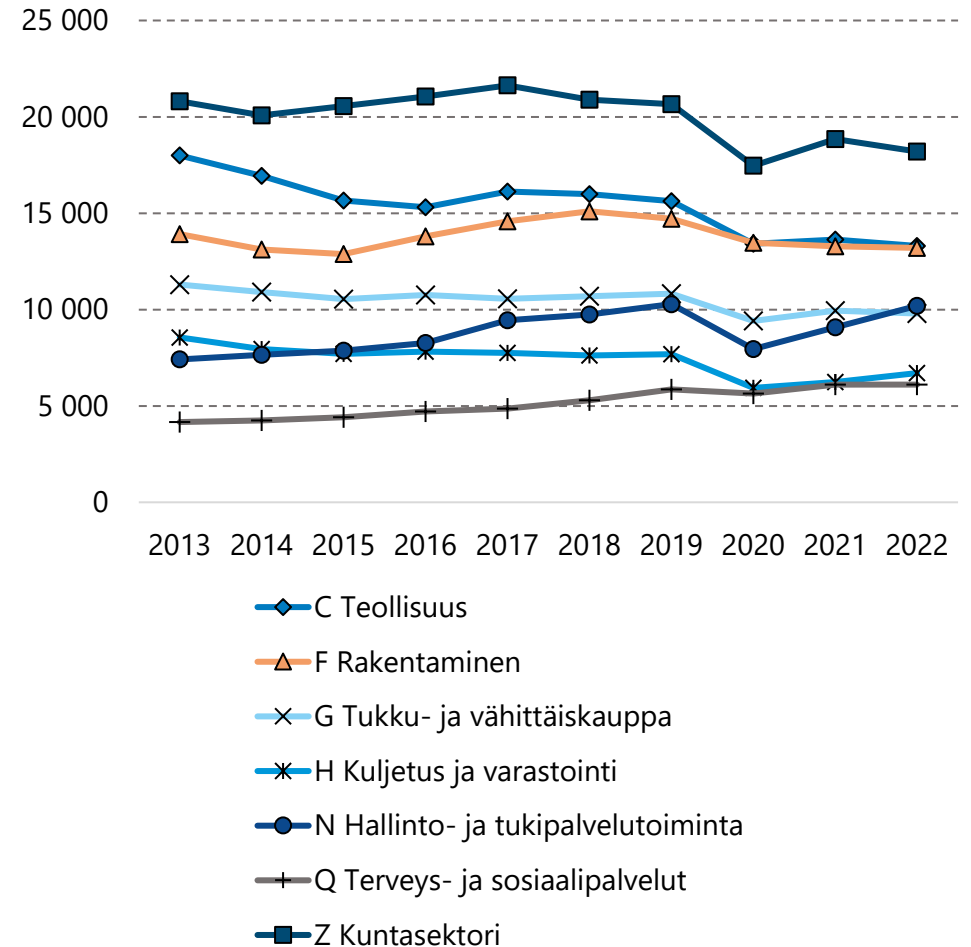

Kuljetusalalla sekä hallinto- ja tukipalvelutoimialalla työpaikkatapaturmien määrä lisääntyi

Useilla päätoimialoilla työpaikkatapaturmien lukumäärät laskivat tai pysyivät ennallaan vuodesta 2021 vuoteen 2022. Kokonaislukumäärän kasvua selittää vahinkomäärien kasvu kuljetuksen ja varastoinnin ja hallinto- ja tukipalveluiden toimialoilla (kuva 3). Kuljetuksessa ja varastoinnissa työpaikkatapaturmien lukumäärän lisääntyminen tuli varastoinnin ja liikennettä palvelevan toiminnan toimialoilta. Hallinto- ja tukipalvelutoimialalta suurin lukumäärän kasvu tapahtui työllistämistoiminnan toimialalla, mutta hieman kasvua oli myös kiinteistön- ja maisemanhoidon toimialalla.

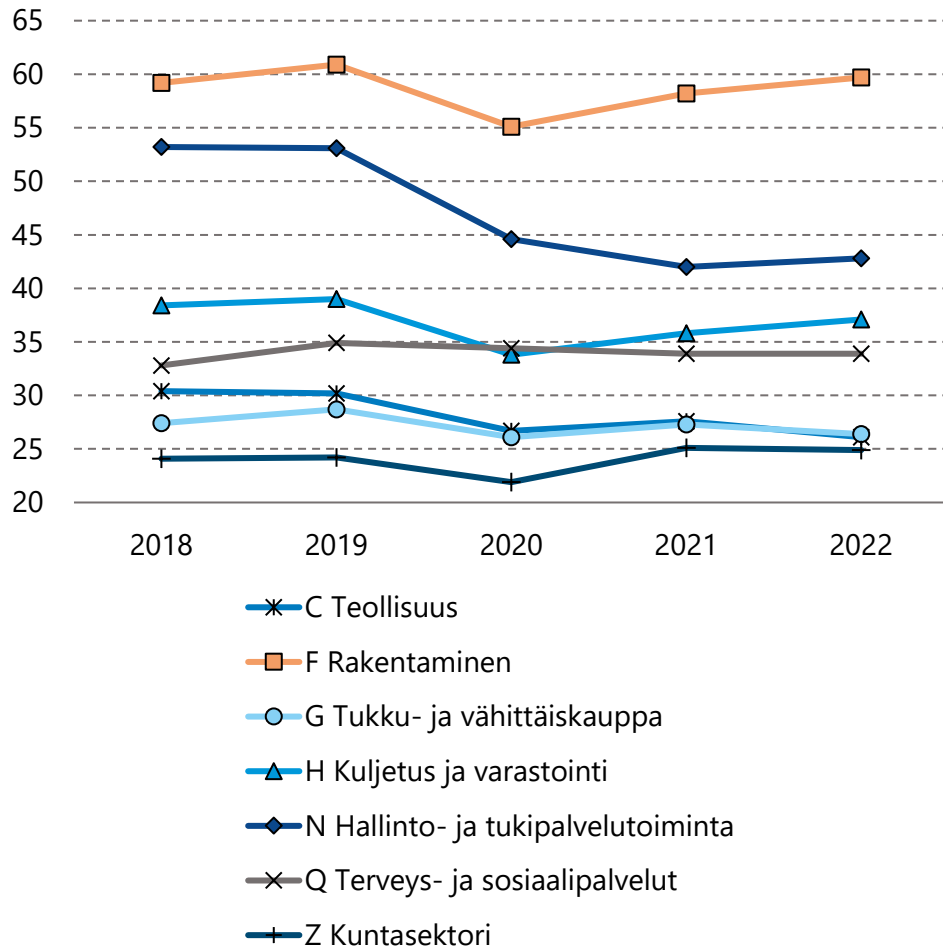
Kuva 3. Palkansaajien työpaikkatapaturmien lukumäärät keskeisimmillä päätoimialoilla 2013–2022.

[Kuvaajan tietosisältö \(Excel\)](#)

Kuva 4. Palkansaajien työpaikkatapaturmien taajuudet keskeisillä päätoimialoilla 2018–2022. Yksikkö: työpaikkatapaturmia per miljoona tehtyä työtuntia.

[Kuvaajan tietosisältö \(Excel\)](#)

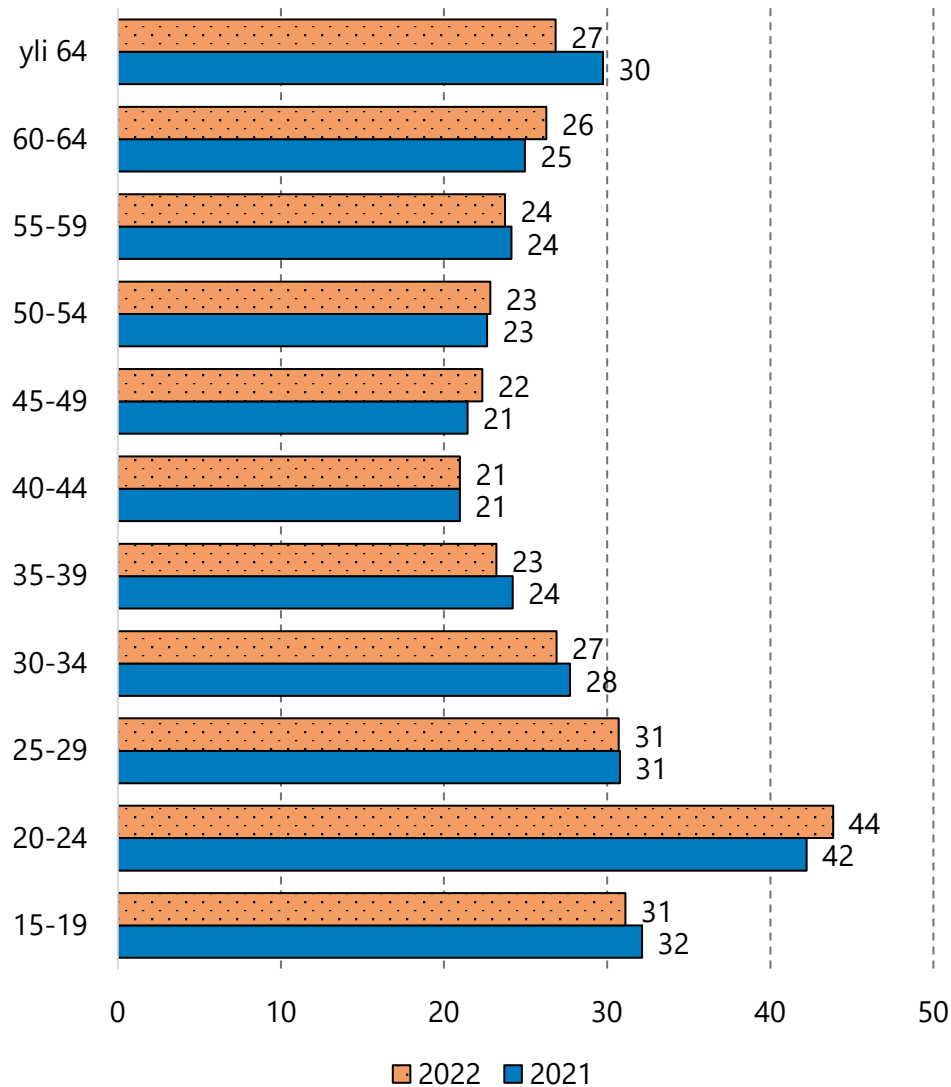

Taajuudet nousivat edellisvuoteen verrattuna erityisesti rakentamisen sekä kuljetuksen ja varastoinnin päätoimialoilla (kuva 4). Rakentamisen päätoimialan työpaikkatapaturmien taajuus nousi sekä talonrakentamisen toimialalla että maa- ja vesirakentamisen toimialalla. Myös hallinto- ja tukipalvelutoimialalla taajuus nousi, mutta tällä kertaa taajuusnousu ei tullut työvoiman vuokrauksen tarkemmalta toimialalta vaan kiinteistön- ja maisemanhoidon sekä vuokraus- ja leasingtoiminnan toimialoilta. Päätoimialatasolla yksityisten terveys- ja sosiaalipalvelujen toimialan työpaikkatapaturmien taajuus näyttää vakiintuneen, mutta toimialan sisällä taajuusmuutokset olivat isoja; taajuus laski vuodesta 2021 vuoteen 2022 sosiaalihuollon laitospalvelujen toimialalla, mutta nousi sekä terveyspalvelujen että sosiaalihuollon avopalvelujen toimialalla.

Eri ikäisten palkansaajien työpaikkatapaturmien taajuustaso on erilainen. Osin tämä selittyy sillä, että eri ikäryhmät ovat työuransa eri vaiheissa erityyppisissä työtehtävissä. Taajuus on korkein 20–24-vuotiaiden ikäryhmässä laskien siitä aina 45 ikävuoteen asti, jolloin se kääntyy taas nousuun (kuva 5). Lisäksi on huomattava, että vakavien tapaturmien taajuus nousee iän lisääntyessä. Taajuuslaskenta päivitettiin Tilastokeskukselta erikseen tilatuilla työtuntitiedoilla, sisältäen tiedot osa-aikaisten tekemistä työtunneista.

Kuva 5. Palkansaajien työpaikkatapaturmien taajuudet ikäluokittain 2021–2022. Yksikkö: työpaikkatapaturmaa per miljoona tehtyä työtuntia.

[Kuvaajan tietosisältö \(Excel\)](#)

Työpaikkatapaturmien alueelliset taajuudet

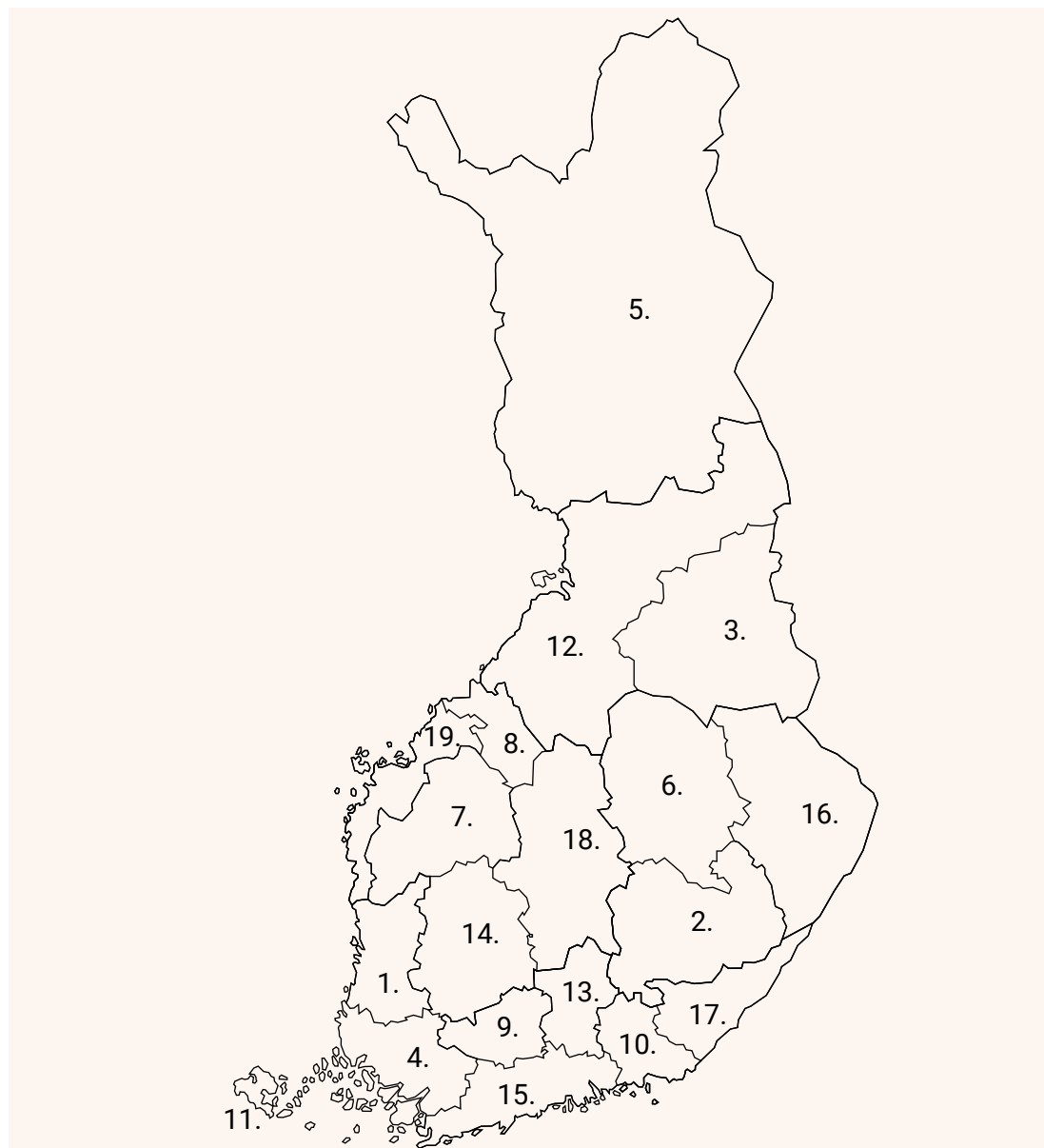
Työpaikkatapaturmien taajuuksissa on alueellista vaihtelua, johtuen muun muassa elinkeinorakenteiden eroista. Alhaisin taajuus vuonna 2022 oli Pohjanmaalla (18 työpaikkatapaturmaa miljoonaa tehtyä työtuntia kohden) ja korkein Satakunnassa (37) (taulukko 1). Liikkuvan tai monipaikkaisen työn osalta on mahdollista, että työtuntitiedot ja tapaturmien sattumispaikat eivät eri aineistoissa tilastoidu keskenään täysin vastaavasti, mikä on syytä huomioida tarkasteltaessa maakuntakohtaisten taajuuksien välisiä eroja. Joka tapauksessa tarkastelu antaa suuntaa-antavaa lisätietoa alueellisia eroja koskevaan pohdintaan.

Taulukko 1. Palkansaajien työpaikkatapaturmien maakunnalliset taajuudet 2021-2022.

Yksikkö: työpaikkatapaturmaa per miljoona tehtyä työtuntia.

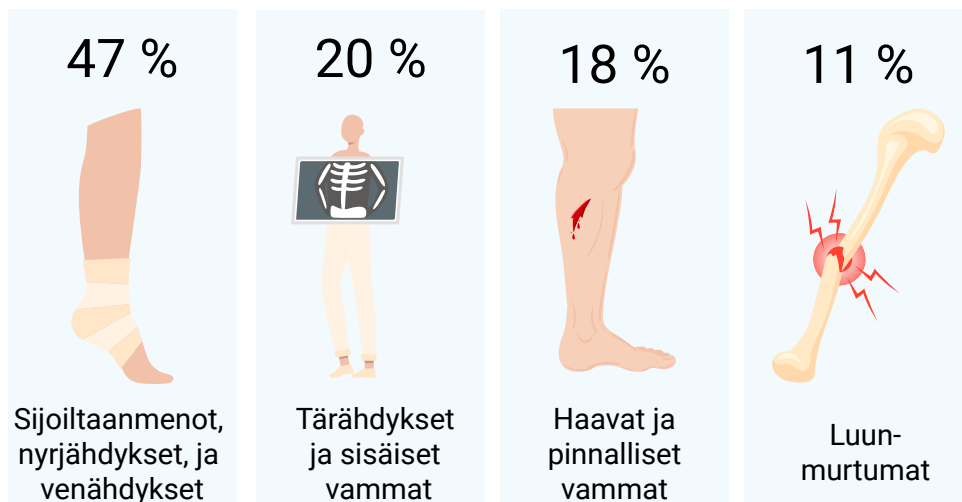
Maakunta	2021	2022
1. Satakunta	35	37
2. Etelä-Savo	34	33
3. Kainuu	31	33
4. Varsinais-Suomi	29	31
5. Lappi	29	30
6. Pohjois-Savo	29	29
7. Etelä-Pohjanmaa	29	29
8. Keski-Pohjanmaa	30	28
9. Kanta-Häme	28	28
10. Kymenlaakso	28	28
11. Ahvenanmaa	24	27
12. Pohjois-Pohjanmaa	26	27
13. Päijät-Häme	26	25
14. Pirkanmaa	26	24
15. Uusimaa	23	24
16. Pohjois-Karjala	26	23
17. Etelä-Karjala	23	22
18. Keski-Suomi	25	22
19. Pohjanmaa	23	18

Palkansaajilla yli 3 000 putoamistapaturmaa

Vuonna 2022 sattui yhteensä 3 350 putoamiseksi luokiteltavaa työpaikkatapaturmaa. Palkansaajien putoamistapaturmissa yleisimmin loukkaantuivat alaraajat (40 %). Tyypillisimmät vamman laadut putoamisissa olivat sijoiltaanmenot, nyrjähdykset ja venähdykset 47 % osuudella, tärähdykset ja sisäiset vammat 20 %, haavat ja pinnalliset vammat 18 % ja luunmurtumat 11 % osuuksiin.

Kun palkansaajien putoamiset suhteutetaan toimialalla tehdyn työn määrään, saadaan laskettua putoamisten taajuudet eri toimialoilla. Putoamistapaturmien taajuus oli korkein rakentamisen toimialalla, jossa erottui erityisesti talonrakentaminen. Putoamisia sattui tehtyihin työtunteihin nähden paljon myös kuljetuksen ja varastoinnin toimialalla, taiteiden, viihteen ja virkistykseen alalla sekä hallinto- ja tukipalvelutoiminnassa.

Putoamistapaturmien taajuudet palkansaajille valituilla päätoimialoilla miljoonaa tehtyä työtuntia kohden ovat:

Toimiala	Taajuus
Rakentaminen (huom. talonrakentaminen)	3,0
Kuljetus ja varastointi (huom. posti ja kuriiriala)	2,1
Taiteet, viihde ja virkistys* (myös urheilutoiminta)	1,6
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta (ml. työllistämistoiminta)	1,5
Maa-, metsä- ja kalatalous*	1,2
Kuntasektori	1,0
Julkinen hallinto (pl. Kuntasektori)*	0,7
Terveys- ja sosiaalipalvelut	0,7
Teollisuus	0,6
Tukku- ja vähittäiskauppa	0,6
Muu palvelutoiminta*	0,6
Majoitus- ja ravitsemistoiminta*	0,5
Koulutus*	0,4
Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta*	0,3

*) putoamisten vähäinen määrä aiheuttaa epätarkkuutta laskennassa

Vuoden 2022 työpaikkatapaturmatiedoista saadaan ensimmäistä kertaa eroteltua tarkasti putoamiset ja kaatumiset erilleen muuttujien avulla. Putoamistapaturmien vakavuustiedot vuodelle 2022 tarkentuvat tilastoaineistoon myöhemmin.

Kaatumistapaturmien taajuudet korkeimmat rakentamisen ja kuljetuksen ja varastoinnin toimialoilla

Melkein kaikkiin töihin sisältyy jonkin verran liikkumista ja myös kaatumisia työajalla tilastoituu melkein kaikilla toimialoilla. Vuonna 2022 korvatuista työpaikkatapaturmista noin 22 000 voidaan luokitella kaatumisiksi. Tämä on vajaa neljännes kaikista työpaikkatapaturmista. Kun kaatumistapaturmat työssä suhteutetaan tehtyjen työtuntien määrään, on taajuus korkein sekä rakentamisen toimialalla (erityisesti talonrakentamisen toimialalla) että kuljetuksen ja varastoinnin päätoimialalla, johon postin toimiala sisältyy. Taajuus on kolmanneksi korkein hallinto- ja tukipalvelutoimialalla, jossa se on korkea sekä kiinteistön- ja maisemanhoidon toimialalla sekä työllistämistoiminnan toimialoilla.

Yleisimmin kaatumistapaturmia sattui vuonna 2022 seuraavissa työympäristöissä:

Työympäristö	%
Julkinen työympäristö	16,7
Oppilaitos, koulu, lukio, opisto, yliopisto, seimi, päiväkoti	12,1
Tuotantolaitos, tehdas, työpaja	11,2
Muu tässä luokituksessa mainitsematon työympäristö	8,8
Hoitolaitokset	8,1
Lähinnä varastointiin, kuormaamiseen ja kuorman purkamiseen tarkoitettu alue	6,5
Työmaa – rakennettava rakennus	6,0
Ravintola, huvittelupaikka, majoituslaitos	4,2
Toimisto, kokoushuone, kirjasto jne.	4,0
Myymäla, pieni tai suuri	3,8
Huoltoalue, korjaamo	3,8
Muut yhteensä	14,7

Työympäristöjakauma antaa taustatietoa siihen, minkälaisissa ympäristöissä liikkumisen turvallisuuden kehittämisellä olisi saatavissa hyötyjä nykyiseen verrattuna.

Palkansaajien työmatkatapaturmia sattui 22 600 vuonna 2022

Palkansaajien työmatkatapaturmien lukumäärä nousi jo toista vuotta koronapandemian aiheuttaman laskun jälkeen ja oli jo melkein vuoden 2019 tasolla. Työmatkatapaturmia sattui erityisen paljon keväällä 2022: esimerkiksi 7.-8.3.2022 oli lyhyt liukkaan kelin jakso, jolloin sää viileni ja sadealue kulki Suomen yli itään ja silloin aiheutui pelkästään Uudellamaalla noin 500 palkansaajien työmatkatapaturmaa. Keväällä ja kesällä 2022 koronan myötä asetettuja etätyösuosituksia purettiin ja matkustajamäärät liikenteessä nousivat. Loppuvuoden osalta lukumäärät tarkentuvat vielä aineistojen kertyessä.

Työmatkaliikkumisen määrä ja liikkumismuodot ovat olleet muutoksessa vuosina 2020-2022, eivätkä ole kovin vakiintuneet analyysin kirjoitushetkellä. Työmatkatapaturmien lukumäärä suhteessa tehdyn työn määrään oli melkein samalla tasolla vuonna 2022 (6,4 työmatkatapaturmaa miljoonaa työtuntia kohden) kuin se oli vuonna 2019 (6,5).

Työmatkatapaturmat painottuvat yhä enemmän eteläisimpään Suomeen. Kun vuoden 2022 työmatkatapaturmien lukumääriä vertaa vuoteen 2019, on kasvua ollut seuraavilla alueilla: Kymenlaakso (+88 korvattua tapausta), Päijät-Häme (+52), Kanta-Häme (+107), Varsinais-Suomi (+375), Uusimaa (+175) ja Ahvenanmaa (+15). Tätä maakuntalinjaa pohjoisemmissa maakunnissa sattui kaikissa vähemmän työmatkatapaturmia vuonna 2022 kuin vuonna 2019.

Vuonna 2022 työmatkatapaturmista 18 300 oli kaatumisia, 2 200 oli erilaisia yhteentörmäyksiä moottoriajoneuvojen kanssa ja ulosajoja tai kulkuneuvon, ml. polkupyörän, kaatumisia 850. Suurin osa tapaturmista sattui yhä jalankulkijoille, sisältäen myös muilla liikkumistavoilla matkaa tehneiden jalankulkuvaiheissa sattuneet tapaturmat. Toiseksi eniten oli pyöräilijöiden ja kolmanneksi eniten henkilöautoilijoiden tapaturmia. Liikkumistavan osalta aineiston tarkistukset ja korjaukset ovat vielä kesken, minkä vuoksi tässä analyysissä liikkumistavasta ei esitetä vielä tarkkoja tietoja. Nykyisin käytetty liikkumistavan luokitus ei kovin hyvin sovellu yleistyneiden uusien kulkuvälineiden, kuten mönkijöiden, sähköpotkulautojen yms. luokitteluun.

Palkansaajien työpaikkatapaturmista lasketut tapaturmasuhteet ovat pitkällä aikavälillä olleet laskevia

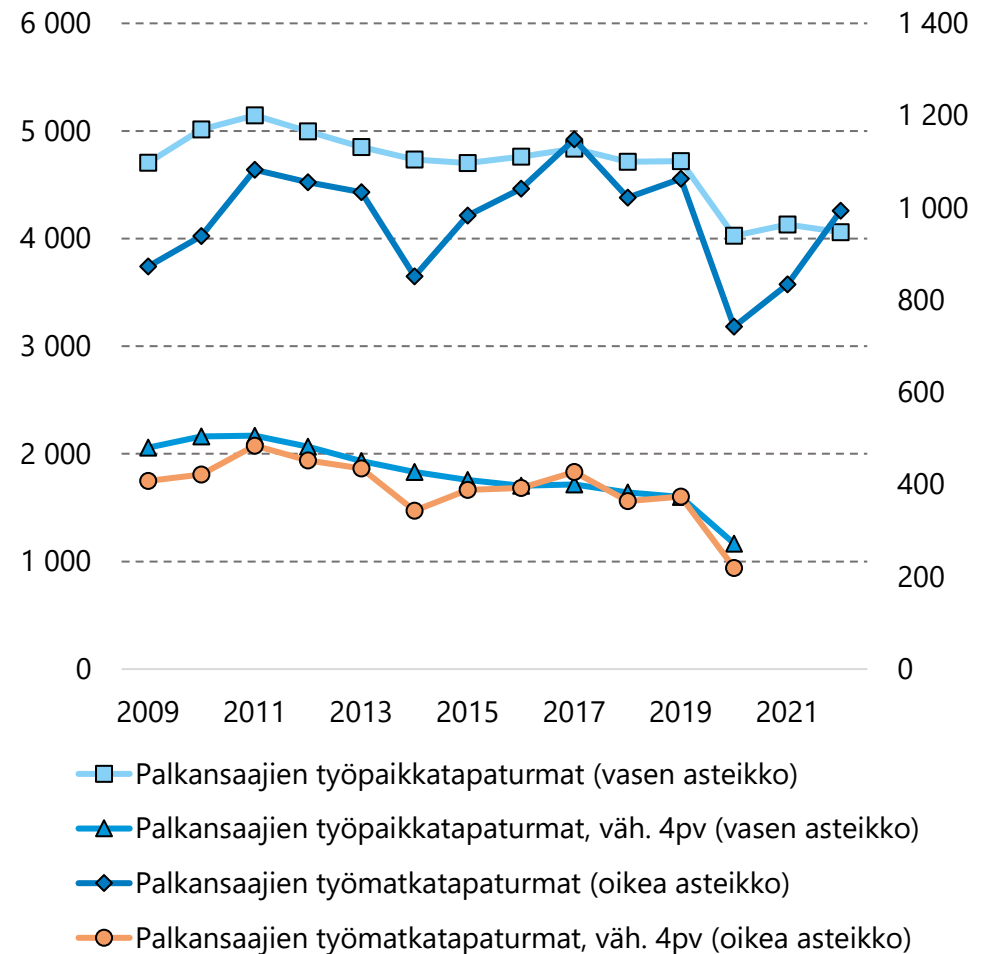
Tapaturmataajuuden ohella toinen kansainvälisesti varsin yleisesti käytetty tapa suhteuttaa työtapaturmien määriä toiminnan volyyymiin on laskea työtapaturmien määrä suhteessa henkilömäärään. Tällöin puhutaan tapaturmasuhteesta, jonka yksikkönä käytetään tapaturmien lukumäärä 100 000 henkilöä kohden. Palkansaajien tapaturmasuhde on pitkällä aikavälillä ollut selvästi laskeva työpaikkatapaturmien osalta. Työmatkatapaturmien osalta vuosittainen vaihtelu on suurempaa (kuva 6). Palkansaajien työmatkatapaturmien tapaturmasuhteessa nähdään selvästi koronapandemian aiheuttama muutos työmatkaliikkumiseen vuosina 2020 ja 2021.

Laskennassa käytetty palkansaajien lukumäärätieto on Tilastokeskuksen Työvoimatutkimuksesta. Tapaturmasuhdeluku ei ole esim. osa-aikatyön ja ylitöiden osalta yhtä tarkka kuin tapaturmataajuus, joka huomioi tarkemmin tehtyjen työtuntien toteutuneen määrän.

Kuva 6: Palkansaajien työpaikka- ja työmatkatapaturmista lasketut tapaturmasuhteet kaikista korvaukseen johtaneista tapaturmista ja vähintään 4 kalenteripäivän työkyvyttömyyteen johtaneista tapaturmista. Yksikkö: Korvattujen työtapaturmien lukumäärä 100 000 palkansaajaa kohden.

[Kuvaajan tietosisältö \(Excel\)](#)

Jääkö työpaikkatapaturmien taajuus pysyvästi vuotta 2019 alemmalle tasolle?

Vuosien 2020-2022 yllätyksellisten käännteiden aiheuttamat vaikutukset työelämään saattavat osin jäädä pysyviksi rakennemuutosvaikutuksiksi. Tämä heijastunee myös työtaturmien määriin ja taajuuksiin tulevaisuudessa. Tällä hetkellä näyttää siltä, että vuoden 2019 jälkeen kokonaistaajuus on laskenut alemmalle tasolle, toisin sanoen työ on muuttunut keskimäärin vähän turvallisemmaksi ja/tai muuttuneen tilanteen myötä maassamme tehdään keskimäärin vähemmän vaarallisia töitä.

Mielenkiintoista on sekin, että teollisuuden päätoimialan työpaikkatapaturmien taajuus oli vuonna 2022 melkein samalla tasolla kuin kuntasektorin tai kaupan alan. Vaikka vuoden 2022 lukumäärät eivät ole vielä lopullisia, näyttää siltä, että vuokratyönä tehdyn työn määrä ja myös vuokratyössä sattuneet työpaikkatapaturmat ovat edelleen lisääntyneet. Vuokratyön työpaikkatapaturmien ammattijakauma näyttää kuitenkin olevan aiemman kaltainen ja työtunnit ovat lisääntyneet jopa suhteessa hieman enemmän kuin tapaturmat. Liikkumistatapaturmien määrä ja osuus on merkittävä, mihin tässä analyysissä onkin kiinnitetty huomiota. Viime vuonna 35 % työtaturmista, mukaan lukien työmatkatapaturmat, oli kaatumisia.

Toimialoittaiset erot ovat kuitenkin suuria. Kevään ja kesän 2023 aikana julkaistaan taas tarkemmin eri toimialoja ja aihepiirejä käsitteleviä analyyssejä. Toimiala-analyysit aloitetaan rakentamisen toimialan analyysistä, koska rakentamisen päätoimialan tapaturmataajuus näyttää olevan nousussa.

Vuoden 2022 tilastotietojen tarkentuessa ne ovat käytettävissä kotisivujen Tikku- ja Pakki-tilastosovelluksissa. Aiemmin vain asiantuntijakäytössä ollut Pakki-sovellus siirtyy uuteen Työtaturmatietoon kaikkien käytettäväksi, arviolta jo huhtikuun alussa 2023.

Lisätietoja:

Janne Sysi-Aho, janne.sysi-aho@tvk.fi

Marja Kaari, marja.kaari@tvk.fi

Tapaturmavakuutuskeskus, TVK

Tässä analyysiraportissa esitetään analyysin laatijoiden näkemys aiheesta.

Analyysi on laadittu maaliskuussa 2023.

Työtaturmatilastoja voi tarkastella visuaalisemmin TVK:n kotisivulta löytyvällä Tikku-sovelluksella.

Tapaturmavakuutuskeskus TVK, Itämerenkatu 11-13, 00180 Helsinki